

BARLANGKUTATÓ EGYESÜLETEK KÖZLEMÉNYEI.

A Magyar Barlangkutató Társulat 1933. március 27-én BOROSS ÁDÁM dr. elnöklése alatt szakülést tartott, amelyen KADIC OTTOKÁR dr. a várbeli pincebarlangok kutatásáról számolt be. Az előadás szövege lapunk III. köt. 1. füzetének 14. oldalán jelent meg. *Mottl Mária dr.*

A Magyar Barlangkutató Társulat 1933. április hó 24-én KADIC OTTOKÁR dr. elnöklése alatt választmányi ülést tartott, amelyen több tag kilépésének tudomásulvétele és néhány tagdíjat nemfizető tag törlése után a Választmány megválasztja BELICZKY JÓZSEF diósgyőri jegyzőt levelező, SZEKULA MÁRIA kisasszonyt és SZÖLLŐSY JENŐ tisztségviselőt pedig rendes tagul.

KADIC OTTOKÁR elnök jelenti, hogy értesítést kapott KYRLE GYÖRGY egyetemi tanártól, miszerint az 1929-ben a wieni egyetemen létesített barlangtani tanszék és az osztrák barlangtani intézet a múlt év végén új alkalmas helyiségekben egyesültek s így a barlangkutatás ügye és a barlangtan tanítása célszerűbb és egységesebb vezetés alá kerültek.

Az osztrák barlangtani intézet és tanszék legújabb létesítménye egy biográfiai törzskönyv, amely az összes barlangkutatók életrajzát, barlangkutató működésükre vonatkozó adatokat, irodalmi jegyzékét és fényképét gyűjti össze. Ezeket az életrajzokat kínálkozó alkalommal a „Speläologisches Jahrbuch“-ban közölni fogják.

A wieni barlangtani tanszék és intézet új helyisége: Wien I., Bankgasse 8.

KADIC OTTOKÁR dr. elnök jelenti, hogy a Club Alpino Italiano triezsti fiókja (Società Alpina delle Giulie) 25. éves fennállásának megünneplésére a Postumiai barlang igazgatóságával és az olasz barlangtani intézettel karöltve 1933. június 10-től 14-ig országos kongresszust tart. A Triezstben kezdődő kongresszus első két napját előadások tartásával és kirándulásnk rendezésével tölti el. Innen meglátogatják a St. Canziano és a Tímavo-barlangokat. A hátramaradó napokat a kongresszus Postumiában tölti, ahol megtekintí az ottani barlangtani intézetet és muzeumot, valamint az ujonnan berendezett barlangi biológiai állomást. Innen kirándulásokat terveznek a Postumiai, a Fekete-, a Piuka- és a Planina-barlangba, esetleg felkeresik a távolabb fekvő barlangokat is. *Mottl Márta dr.*

A Magyar Barlangkutató Társulat 1933. év április 24-én KADIC OTTOKÁR dr. elnöklése alatt szakülést tartott, amelyen KESSLER

HUBERT a Remetehegyi zombolyról, mint új magyar foszfátelőfordulásról tartott előadást. Mindenek előtt általánosságban foglalkozik a zomboly fogalmával és az eddigi hazai zombolykutatások eredményével. A zombolyok nyílása többnyire fenszíkron van, ezért szerinte az erózióknak kevés szerepe van azok létrejöttében. A zombolyok lefelé kiszélesednek s fenekükön legtöbbször törmelékkep látható. Előadó szerint a zombolyok alulról fölfelé fejlődnek, miként a gömbsboltozatoknál, a hegynyomás által létrejött gyűrűfeszültség működik közre.

A Remetehegyi zomboly még „Hétlyuk“ név alatt is ismeretes, mivel hét nyílása van a hegytetőn. Ezek közül a legmélyebbet (22 m) törmelékkep zárja el az alján. Ezt kibontva, megtalálták a zomboly vízszintes folytatását, amelynek alját 7.88—14.80 % foszforsavat tartalmazó trágyaanyag borítja.

Az előadáshoz többen hozzászóltak, SEBŐS KÁROLY szerint sok bükki zomboly korrózió folytán jött létre, ezért KESSLER magyarázatát nem szabad általánosítani. PÁVAI-VAJNA FERENC dr. a Tihanyi félsziget zombolyszerű képződményeit említi, amelyeknek keletkezése hőforrások működésére vezethető vissza. SCHÖNVISZKY LASZLÓ kizárólag korrózióval magyarázza a zombolyok keletkezését, tektonikai hasadékok mentén. SCHERF EMIL dr. szerint a gyűrűfeszültség bányákban és alagutakban többnyire 20 m-re lép fel, míg KESSLER 100 m-t tételez fel. SZÖLLÖSY JENŐ azzal fejezte be a vitát, miszerint leghelyesebb, ha a zombolyok keletkezését mind a két elmélet összeegyeztetésével magyarázzuk.

A Pannónia Turista-Egyesület Barlangkutató Szakosztályának működése az 1932. évben. Szakosztályunk működésének legfőbb célja most is a *Pádvölgyi barlang* fejlesztése volt. Vezetőségünk főleg arra törekszik, hogy barlangunk előlő részét bejárásra minél kényelmesebbé tegye a nagyközönség számára. E célból tagtársaink nagy buzgalommal az első tura utolsó szakaszát, a Színházról a Bástyaig vezető utat, építették ki az elmúlt nyár folyamán. Aki ismerte ezt a részt régi állapotában, az tudja, hogy tagtársaink milyen nagy munkát végeztek ezen a helyen. A Bástya alatti sülyesztőn hatalmas leszakadt kötőmzsők állták az utját a kényelmes továbbmenésnek. Ezeket csakis szétzúzással tudtuk innen eltávolítani. Hogy milyen ez a munka ott lent a barlangban, ahová minden anyagot háton kell lehordani, arról csak annak lehet tiszta fogalma, aki abban legalább egyszer maga is részt vett. Ebből a nehéz munkából különösen PÁLFY GYULA tagtársunk vette ki a részét.

A vezetést az elmúlt évben is kizárólag tagtársaink látták el

nagy ügybuzgalommal. Ebben a munkában GITTINGER KÁROLY járt elől, aki 25 ízben vezetett, utána ACCIPITER OTTÓ 17, CSERNYAK BÉLA 16, SZARKA LAJOS 12 és WESTWINKEL JÓZSEF 11 esetben végzett vezető és ügyeletes szolgálatot. A keddi esti munkatúrák legszorgalmasabb résztvevője HORINA FERENC volt, aki nem kevesebb, mint 18 ízben dolgozott a barlangban, utána CSERNYAK BÉLA és GITTINGER KÁROLY következnek. Nevezett tagtársaink az említett munkákat minden ellenszolgáltatás nélkül, kizárólag ügybuzgalomból és az ügy iránti szeretetből végezték s ebben a tekintetben Egyesületük többi tagjainak követendő példát adtak.

A barlangot látogatók száma, sajnos, ebben az évben is csökkent. Az előző évi 4800 látogatóval szemben, a letűnt évben barlangunkat csak 3502 érdeklődő kereste fel, ezek közül az I. turát 3390-en, a II. turát 51-en, a III. turát pedig 61-en járták be. A külföldi látogatók közül 14 német, 11 osztrák, 8—8 román és cseh, 4—4 olasz és holland, 3 amerikai, 2 francia, 1—1 lett, ceyloni, norvég, török és lengyel látogatót kalauzoltunk végig barlangunkban. A forgalomnak évről évre való csökkentését az uralkodó és fokozódó közgazdasági viszonyainknak tudható be. Legjobb bizonyítéka ennek az, hogy a barlangot látogató iskolai növendékek tulnyomó részének meg 24 fillérje sincs, úgy hogy gyakran teljesen ingyen kellett levezetnünk 50-60 gyermeket.

Szakszaktályunk évi taggyűlését az elmúlt év április 14-én tartottuk meg, amikor az évközből megüresedett tisztségeket töltöttük be és a Szakszaktály működéséről számoltunk be. Kedélyes vasárnapi összejöveteleinket az elmúlt évben is megtartottuk klubházunkban; különösen az őszi és téli vasárnapok voltak igen látogatottak.

Legutoljára hagytam, bár legelőször kellett volna említenem, a barlangmuzeum ügyét. Bár ez már az 1933. év munkatervébe tartozik, mégis meg kell említenem, hogy a muzeumi szekrényeket HORINA és PÁLINKÁS tagtársaink már elkészítették. Abban a reményben fejezem be jelentésemet, hogy az 1933. évi jelentésemben már a muzeum létrejöttéről és annak ünnepélyes megnyitásáról számolhatok be.

Fejér Hugó.